

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Навчально-науковий інститут фізичної культури

Кафедра теорії та методики спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор НН інституту фізичної
культури

М.О. Лянной

«31» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рухливі та рекреаційні ігри з методикою викладання

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 017 Фізична культура і спорт

освітня-програма Фізична культура і спорт

перший (бакалаврський) рівень

Мова навчання українська

Погоджено науково-
методичною комісією
НН інституту фізичної культури
«31» серпня 2022 р.
Голова

Л.В. Мороз, к. пед. н., доцент

Суми - 2022

Розробники:

Максименко Л. М. ст. викладач кафедри ТМС, к. фіз. вих.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії та методики спорту

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

Завідувача кафедри

Бермудес Д. В. к. п. н., доцент.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
1-й		1-й	
Семестр			
1-й		1-й	
Лекції			
10 год.		2 год.	
Практичні, семінарські			
30 год.		6 год.	
Лабораторні			
год.		год.	
Самостійна робота			
48 год.		80 год.	
Консультації:			
2 год.		2 год.	
Загальна кількість годин - 90	Вид контролю: залік		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Рухливі та рекреаційні ігри з методикою викладання» – сформувати теоретичний блок знань, практичних і методичних умінь в організації та проведення рухливих ігор для вирішування оздоровчих, освітніх, виховних завдань у різних ланках системи фізичного виховання.

Послідовність викладення дисципліни передбачає ознайомлення студентів з історією виникнення, розвитку та різноманітною класифікацією рухливих та рекреаційних ігор; розглядається організація та методика проведення рухливих та рекреаційних ігор; висвітлюється характеристика рухливих ігор за віковими особливостями; подається вплив рухливих та рекреаційних ігор на процес виховання фізичних якостей; вивчаються особливості застосування рухливих та рекреаційних ігор з різним віковим контингентом.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є отримані знання зі шкільного предмету «Фізична культура».

3. Результати навчання за дисципліною

Знання	ФК 6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.	ПР 3. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.
Уміння	ФК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. ФК 2. Здатність проводити	ПР 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

	<p>тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.</p> <p>ФК 7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.</p> <p>ФК 8. Здатність проводити біомеханічний аналіз рухових дій людини.</p> <p>ФК 9. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.</p> <p>ФК 11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.</p> <p>ФК 15. Здатність до організації та реалізації тренувального процесу з обраного виду спорту з урахуванням місцевих, регіональних і національних особливостей.</p> <p>ФК 16. Здатність проводити навчально-тренувальні заняття та керувати змагальною діяльністю</p>	<p>ПР 6. Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці.</p> <p>ПР 7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.</p> <p>ПР 8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.</p> <p>ПР 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПР 22. Здійснювати навчально-тренувальний процес в умовах дитячо-юнацьких спортивних шкіл, школах вищої спортивної майстерності, закладах спортивного профілю, спортивних клубах, реабілітаційних та інших</p>
--	---	--

	спортсменів в умовах спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл і ліцеїв спортивного профілю.	зкладах з урахуванням місцевих, регіональних і національних особливостей.
Комунікація	ФК 10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.	<p>ПР 2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.</p> <p>ПР 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.</p>
Автономія та комунікація	ФК 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.	<p>ПР 9. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.</p> <p>ПР 23. Демонструвати готовність керувати змагальною діяльністю в</p>

		процесі участі спортсменів у змаганнях в умовах спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл і ліцеїв спортивного профілю тощо.
--	--	--

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС, кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90-100	Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок. Оцінка виставляється за повні, систематичні, логічно викладені знання. Студент повинен розуміти суть методології та особливості організації наукових досліджень, вільно оперувати науковими фактами стосовно проблеми власного наукового дослідження, адекватно добирати методи наукового дослідження. Він повинен володіти категоріальним апаратом науки, мати власну позицію по суті поставлених питань.
82-89	Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками. Оцінка передбачає, що, в цілому володіючи матеріалом, студент допускає незначні неточності та окремі помилки, виклад недостатньо систематизований, розуміння суті понять та категорій не завжди чітке.
74-81	Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок. Оцінка передбачає, що, в цілому володіючи матеріалом, студент допускає незначні неточності та окремі помилки, виклад недостатньо систематизований, розуміння суті понять та категорій не завжди чітке.
64-73	Контрольні заходи виконані посередньо, зі значною кількістю недоліків. Оцінка виставляється студенту, який має суттєві недоліки у викладі навчального матеріалу, має прогалини у знаннях, потребує навідних питань і не може самостійно побудувати логіку відповіді. Разом з тим оцінка «задовільно» передбачає засвоєння вузлових питань, розуміння суті

	основних проблем курсу.
60-63	Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям. Оцінка виставляється студенту, який має суттєві недоліки у викладі навчального матеріалу, має прогалини у знаннях, потребує навідних питань і не може самостійно побудувати логіку відповіді. Разом із тим оцінка «задовільно» передбачає засвоєння вузлових питань, розуміння суті основних проблем курсу.
59-35	Студенту надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки. Оцінка виставляється студенту, який не розуміє суті поставлених питань, не має знань основних проблем та понять курсу, не орієнтується в змістові основних понять із дисципліни.
1-34	Кредит не зараховано. Студент повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни.

Розподіл балів

Поточний контроль															Разом	Сума
РОЗДІЛ 1																
Т1			Т2			Т3			Т4			Т5				
Л1			Л2			Л3			Л4			Л5				
П1	П2	П3	П4	П5	П6	П7	П8	П9	П10	П11	П12	П13	П14	П15		
Поточний контроль															70	100
5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4		
Контроль самостійної роботи															30	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		

Критерії поточного оцінювання на кожному практичному занятті

За кожне заняття студент може набрати до «5» балів за відповідь і творчу роботу (максимальна кількість балів за всі заняття – 70), «2» бали за контроль самостійної роботи (максимальна кількість балів – 30).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
------------	-------------	-------------------------------

за всі види навчальної діяльності		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: залік, перелік питань для самоконтролю та самоперевірки, виконання самостійної роботи, презентації.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. РУХЛИВІ ТА РЕКРЕАЦІЙНІ ІГРИ З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ.

Тема 1. Організаційно-методичні особливості рухливих та рекреаційних ігор

Визначення поняття гри. Гра як історичне і соціальне явище, елемент культури суспільства. Виховне значення гри. Характерні особливості рухливої гри. Відмінність рухливої гри від спортивної.

Тема 2. Зміст і методика проведення рухливих та рекреаційних ігор для дітей дошкільного віку

Анатомо-фізіологічні особливості дітей дошкільного віку. Види рухливих ігор для дошкільників. Організація проведення рухливих та рекреаційних ігор.

Тема 3. Зміст і методика проведення рухливих та рекреаційних ігор для школярів

Методика проведення рухливих і рекреаційних ігор у молодших класах.

Методика проведення рухливих і рекреаційних ігор у середніх класах.

Методика проведення рухливих і рекреаційних ігор у старших класах.

Тема 4. Рухливі та рекреаційні ігри з МВ для студентської молоді

Завдання фізичного виховання і масового спорту у закладах вищої освіти (ЗВО). Класифікаційне групування ігор. Основні педагогічні вимоги по проведенню рухливих ігор. Рухливі та рекреаційні ігри для підвищення загальної фізичної підготовленості. Рухливі та рекреаційні ігри для розвитку швидкості. Рухливі та рекреаційні ігри для розвитку витривалості. Рухливі та рекреаційні ігри для розвитку спритності.

Тема 5. Рухливі та рекреаційні ігри з МВ для людей старшого віку

Старіння населення – виклик для сучасного суспільства. Науково-доказова ефективність фізичної активності для людей старшого віку. Завдання та види фізичної активності для людей похилого віку. Рекомендації для фізкультурних занять.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. НАЗВА												
Тема 1.1. Організаційно-методичні особливості рухливих та рекреаційних ігор	17	2	6			9	20	2	2			20

Тема 1.2. Зміст і методика проведення рухливих та рекреаційних ігор для дітей дошкільного віку	17	2	6			9	20		2			20
Тема 1.3. Зміст і методика проведення рухливих та рекреаційних ігор для школярів	19	2	6		2	9	14	2				10
Тема 1.4. Рухливі та рекреаційні ігри з МВ для студентської молоді	17	2	6			9	20					20
Тема 1.5. Рухливі та рекреаційні ігри з МВ для людей старшого віку	20	2	6			12	16	2				10
Усього годин	90	10	30		2	48		2	6		2	80

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Організаційно-методичні особливості рухливих та рекреаційних ігор	2	2
2	Зміст і методика проведення рухливих та рекреаційних ігор для дітей дошкільного віку	2	
3	Зміст і методика проведення рухливих та рекреаційних ігор для школярів	2	
4	Рухливі та рекреаційні ігри з МВ для студентської молоді	2	
5	Рухливі та рекреаційні ігри з МВ для людей старшого віку	2	
Разом		10	2

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Організаційно-методичні особливості рухливих та рекреаційних ігор	6	2
2	Зміст і методика проведення рухливих та рекреаційних ігор для дітей дошкільного віку	6	2
3	Зміст і методика проведення рухливих та рекреаційних ігор для школярів	6	
4	Рухливі та рекреаційні ігри з МВ для студентської молоді	6	2
5	Рухливі та рекреаційні ігри з МВ для людей старшого віку	6	
Разом		30	6

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Васьков Ю. В. Система фізичного виховання 1-4 класи. Х.: Вид. «Ранок», 2009. 224 с.
2. Жуков М. Н. Подвижные игры : учеб. для студ. пед. вузов. – 2-е изд., стереотип. М. : Издательский центр «Академия», 2014. 160 с.
3. Кругляк О. Рухливі ігри та естафети в школі. Посібник для учителя. Тернопіль: Підручники і посібники, 2018. 80 с.
4. Ламкова О. І. Рухливі ігри та естафети. Х.: Вид. «Ранок». 2009. 128 с.
5. Максименко Л., Тонкопей Ю. Використання засобів флорболу під час дозвілля дітей 5-6 років. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2019. №3. С.118-128.
6. Максименко Л. М., Скрипка І. М. Елементи флорболу як засіб оптимізації когнітивних процесів і мовлення дітей 5-6 років. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2020. №1(2020). С. 307-317.
7. Максименко Л., Мирна А. Організаційно-методичні умови фізкультурно-оздоровчих занять із флорболу для дітей 5-6 років в освітньому

процесі. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. (м. Суми). №7 (101). С. 168-179.

8. Максименко Л., Кравченко І., Гладов В. Біомеханіка рухів тіла початківців під час передачі м'яча ключкою у флорболі. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Чернігів*. №10 (166). 2020. С. 53-59.

9. Максименко Л., Мирна А., Присяжнюк О., Мантулін Д. Фізична підготовка початківців у спортивних бальних танцях протягом річного макроциклу. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2021. №8. С. 55-64.

<https://pedscience.sspu.edu.ua/>

10. Максименко Л., Зайцева В. Інноваційні підходи підвищення рівня рухової активності дітей у закладах дошкільної освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2021. №6 (110). С. 186-194.

<https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/20.pdf> (стаття)

<https://pedscience.sspu.edu.ua/>

11. Спортивні свята і розваги в дитсадку : випуск 1 / упоряд. Н. В. Днесь. Тернопіль – Харків : Вид. «Ранок», 2011. 96 с.

12. Спортивні та рухливі ігри на уроках фізичної культури в початковій школі / упоряд. Т. С. Бондар. Х.: Веста : Вид. «Ранок», 2008. 192 с.

13. Mariia Tikhonova, Diana Bermudes, Valerii Kyselov, Lyudmila Maksymenko, Yuliia Fetko. The problem of the obligation of a child athlete to comply with the provisions of the anti-doping legislation of Ukraine. *SPORT TK-Revista EuroAmericana de Ciencias del Deporte*. Т.11. 2022. (Проблема зобов'язання дитини-спортсмена дотримуватись положень антидопінгового законодавства України). Scopus/Google Scholar. <https://revistas.um.es/sportk/article/view/519491>

Допоміжні:

1. Теория и методика физического воспитания. Учебник для высших учебных заведений физического воспитания испорта / под ред. Т. Ю. Круцевич К.: 2003. 380 с.

2. Теория и методика физического воспитания. Учебник для педагогических институтов / под ред. Б. А. Ашмарина. М.: «Просвещение», 2000. 250 с.
3. .Фізкультурно-оздоровча робота в початковій школі / Упоряд. Г. І. Зюкова. Х.:Вид. «Ранок», 2009. 224 с.
3. Фізкультурно-оздоровча робота в початковій школі / Упоряд. Г.І. Зюкова. Х.: Вид. «Ранок», 2009. 224 с.

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Програмне забезпечення: наукова, методична і спеціалізована література. Конспекти лекцій за темами дисципліни. Мультимедійні презентації лекцій (схеми, малюнки, таблиці). Фото і відео матеріали для демонстрації на лекційних і практичних заняттях. Платформа дистанційного навчання Moodle.

Спортивний інвентар: фішки, гімнастичні палиці, спортивні скакалки, прапорці бокового арбітра, гімнастичні круги, дуги для підлізання, м'ячі для баскетболу, гантелі, ключки для флорболу, м'ячі для флорболу, кілимки для фітнесу.